

Projekt

z dnia 9 marca 2026 r.

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BIELAWY**

z dnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 18b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 i 1465) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy Bielawy uchwała, co następuje:

§ 1. Petycję z dnia 3 listopada 2025 r. złożoną przez Dariusza Majewskiego, dotyczącą aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 11 pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Bielawy oraz wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących kontrolowania raz na rok lub raz na dwa lata przeglądu pomników przyrody i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzanie czy są kompletne i widoczne oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, czy są przestrzegane zakazy (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) oraz ewentualne podejmowanie działań ochronnych i zapobiegawczych a także dokumentowanie zdarzeń - uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Uzasadnienie rozstrzygnięcia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Bielawy do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 3 listopada 2025 r. wpłynęła do Rady Gminy Bielawy petycja dotycząca, w części 1 - zmiany (aktualizacji) prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody, tj. utworzenia uchwały Rady Gminy w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Bielawy w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór, w części 2- dotycząca wydania stosownego polecenia lub przyjęcia uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy, nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata raportu realizacji programu ochrony dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

W myśl art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, wnioski i petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Natomiast zgodnie z art. 9 ust 2 ustawy o petycjach, petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 17 listopada 2025 r. oraz 30 stycznia 2026 roku dokonała analizy w petycji, zapoznając się z jej treścią. Wójt Gminy Bielawy zapoznał członków komisji z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji pomników przyrody oraz udzielił stosownych wyjaśnień.

W toku przeprowadzonej analizy Komisja ustaliła, że pomniki przyrody znajdujące się na terenie Gminy Bielawy zostały ustanowione Zarządzeniem Wojewody i Obwieszczeniem Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W treści przedstawionej petycji wskazano, że na terenie Gminy Bielawy zostały ustanowione pomniki przyrody, które zdaniem jej autora, „zostały utworzone przez organy, które już nie istnieją lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody albo w akcie ustanawiającym nie wskazano sprawującego nadzór”, co w jego ocenie powoduje konieczność podjęcia w tym przedmiocie odpowiedniej uchwały przez Radę Gminy, czyli „dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór”.

Stosownie do art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2004 r. ustawy o ochronie przyrody w brzmieniu obowiązującym do 31 lipca 2009r. ustanowienie pomnika przyrody, następowało w drodze rozporządzenia wojewody albo uchwały rady gminy, jeżeli wojewoda nie ustanowił tych form ochrony przyrody. Zmiana wprowadzona od dnia 1 sierpnia 2009 r. ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustawy w związku ze zmianą organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz.U. z 2009 r. nr 92 poz. 753), wyłączyła prawo wojewody do ustanawiania m.in. pomników przyrody. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustawy w związku ze zmianą organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego. Tym samym, wyjaśnić należy, że pomniki przyrody ustanowione na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie w/w ustawy zmieniającej, są nimi nadal i nie został wprowadzony obowiązek aktualizacji aktów prawnych, na podstawie których zostały one ustanowione.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie stwierdziła konieczności pilnego podjęcia dodatkowych działań ze względu na aktualnie obowiązujące przepisy prawa.

Odnosząc się natomiast do drugiego żądania tj. wydania stosownego polecenia lub przyjęcia uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego (corocznego lub raz na dwa lata) przedstawiania Radzie Gminy raportu realizacji programu ochrony z uwzględnieniem aktualnego stanu pomników przyrody, oceny ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych - wskazać należy, że w aktualnym porządku prawnym nie ma przepisu, który nakłada obowiązek raportowania radzie gminy o stanie pomników przyrody.

Organy administracji publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Powyższe oznacza, że musi istnieć przepis prawa wyraźnie wskazujący kompetencję danego organu do określonego działania.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, kwestie ustanawiania, form ochrony przyrody, w tym pomników przyrody, są szczegółowo uregulowane w art. 44 ust.2 tej ustawy. Rada Gminy podejmując uchwałę w sprawie pomnika przyrody działa w granicach określonych ustawą, a projekt takiej uchwały wymaga uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Oznacza to, że materia ta podlega ustawowemu nadzorowi i określonej procedurze. Ponadto prowadzenie ewidencji, aktualizacja danych oraz bieżące monitorowanie stanu pomników przyrody należą do zadań organu wykonawczego gminy i realizowane są w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Należy zaznaczyć, że zgodnie z wyrokiem WSA w Łodzi z dnia 23.07.2021 sygn. akt: II SA/Łd 203/21 możliwość stosowania w prawie administracyjnym analogii jest niedopuszczalna, ponieważ zgodnie z zasadą praworządności (art. 7 Konstytucji RP) każda norma kompetencyjna musi być realizowana zgodnie z regułami stanowienia prawa. Tak więc zakres upoważnienia musi być zawsze interpretowany przez pryzmat działania w granicach i na podstawie prawa. Realizując kompetencję organ musi uwzględniać treść normy upoważniającej i nie może poszukiwać analogii w innych przepisach prawa odnoszących się do innych czy nawet podobnych regulacji w ramach przyznaných kompetencji przez ustawodawcę. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa. Wobec powyższego brak jest podstawy prawnej do wprowadzenia do aktów prawa miejscowego zapisów o jakich mowa w części 2 petycji.

Mając na uwadze powyższe Rada Gminy Bielawy postanawia rozstrzygnąć przedmiotową petycję jak w treści niniejszej uchwały.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i zostanie ona doręczona wnoszącemu petycję.

Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.